

Ukraine

- Sostinė
  - Prezidentas
  - Ministrė pirmininkė
  - Plotas
  - Vandens plotas
  - Gyventojų skaičius
  - Nepriklausomybė nuo TSRS - 1991 rugpjūčio 24
- Kijevas
  - Viktoras Juščenka
  - Julija Tymošenko
  - 603,628 km²
  - 7%
  - 46 179 226 (2008)
  - 1991 rugpjūčio 24

Gamtinis Ukrainos žemėlapis

BELARUS

POLAND

RUSSIA

Lutsk

Chernihiv

Lviv

KIEV

Kharkiv

SLOVAKIA

Ivano-Frankivsk

Cherkasy

Poltava

HUNGARY

Uzhhorod

Chernivtsi

Kremenchuk

Luhansk

Hoverla

Dnipropetrovsk

Donetsk

MOLDOVA

Kyryvyy Rih

Zaporizhzhia

Mariupol

ROMANIA

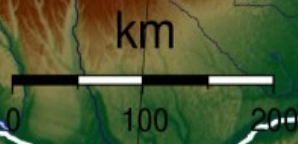
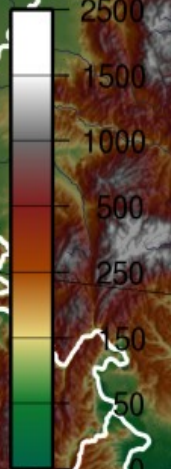
Odesa

Kherson

Sea of Azov

Simferopol

Black Sea

Istorija

Žmonių gyvenimo dabartinės Ukrainos teritorijoje pėdsakai atsekami nuo ankstyvos priešistorės. Antikos laikais dabartinėje Ukrainos teritorijoje gyveno iranėnų kilmės klajoklių gentys – skitai. Skitų karalystė egzistavo tarp 700 ir 200 m. pr. m. e.

VII a. chazarai įkūrė savo valstybę, kuri apėmė teritorijas nuo Kaspijos jūros iki Kaukazo bei dabartinę rytų Ukrainą ir Krymą.

Valstybės modernioji istorija prasidėjo IX a., Ukrainai tapus senovės rytų slavų civilizacijos centru. Ši šalis, žinoma kaip Kijevo Rusia, tapo didžiausia ir galingiausia Europoje, tačiau XII a. iširo. Iškilus LDK, tapo jos dalimi.

XIX a. didžioji teritorijos dalis buvo įjungta į Rusijos imperijos sudėtį, mažesnioji - prijungta prie Austrijos-Vengrijos. Po chaotiško periodo, pilno nepertraukiamų kovų ir keleto nepasisekusių bandymų paskelbti nepriklausomybę (1917-1921), Ukraina 1922 m. tapo viena pirmųjų TSRS respublikų.

1932-1933 m. per Stalino suorganizuotą badmetį mirė nuo 4 iki 10 milijonų ukrainiečių. Po to sekė Ukrainos inteligentijos „valymai“. Antrojo pasaulinio karo metu per vokiečių okupaciją Ukrainoje žuvo apie 7 milijonus civilių, įskaitant apie pusę milijono žydų. Be to, iš maždaug 11 milijonų sovietų karių, žuvusių per karą su naciais, apie ketvirtadalį (2,7 mln.) sudarė ukrainiečiai.

Po Antrojo pasaulinio karo prie Ukrainos buvo prijungtos teritorijos vakaruose ir Ukraina apėmė praktiškai visas ukrainiečių gyvenamas teritorijas. 1954 m. Rusijos TSFR Ukrainai perdavė Krymą, kuris neturėjo tiesioginės sienos su Rusija. Tai buvo N. Chruščiovo sprendimas.

1991 m. po Tarybų Sąjungos žlugimo Ukraina tapo nepriklausoma. 2004 m. po vadinamosios „oranžinės revoliucijos“ prezidentu tapo Viktoras Juščenka.

Propagandinis plakatas - "Sūnau! Stok į Raudonąją armiją ir Sovietų Ukraina bus apginta!". Tokio pačio pobūdžio ir panašaus stiliaus plakatų buvo visose sovietinio bloko valstybėse.

Sovietų kariai ruošiasi perplaukti Dniepro upę, 1943 m.

Oranžinės revoliucijos demonstrantai susirinkę Nepriklausomybės aikštėje Kijeve, 2004 m. lapkričio 22 d.

Ekonomika

Anksčiau buvusi svarbiu Sovietų Sąjungos žemės ūkio ir pramoniniu regionu, šiuo metu Ukraina, kaip ir kitos buvusios SSRS respublikos, yra priklausoma nuo Rusijos energijos šaltinių tiekimo, ypač gamtinių dujų, nors pastaruoju metu bando diversifikuoti šių išteklių tiekimą.

1994 m. šalyje hiperinfliacija pasiekė 10 650%. Vėliau pradėtos vykdyti radikalesnės reformos, taip pat ir žemės ūkyje. Pirmieji pakilimo ženklai atsirado 1996-1997 m., tačiau 1998 m. šalį ypač palietė Rusijoje kilusi finansinė krizė ir augimas atsinaujino tik 2000 m.

Labiausiai išsivystę ekonominiai regionai - Donbasas (Donecko ir Luhansko sritys), Padnieprė (Dniepropetrovsko bei Zaporožės sritys), o taip pat Kijevo, Charkovo, Odesos bei Lvovo miestai.

Beveik tris ketvirtadalius Ukrainos užima stepės - derlingos lygumos. Jose daugiausia auginami javai. Čia prikuliama milijonai tonų kviečių, kukurūzų, miežių, avižų, rugių ir grikių. Ukrainiečiai kepa įvairaus rupumo ir visokios formos duoną.

Ši šalis turi didžiausius mangano ir titano klodus, o pagal geležies rūdos išteklius užima trečią vietą pasaulyje. Donbase iškasama 90 proc. Ukrainos akmens anglių.

Šalis gamina beveik visų rūšių skraidančius aparatus. Tai viena pirmaujančių valstybių raketų ir aparatų, susijusių su raketų technologijomis, gamyboje. 1991-2007 metais Ukraina paleido 6 dirbtinius žemės palydovus, bei 101 raketą nešėjas. Ukraina toliau tęsia erdvėlaivio projektavimą.

Ukrainiečių gamybos “Antonov An-148” lėktuvas.

Zenit 3SL tipo raketa, paleidžiama iš mobilios platformos jūroje.

Gyventojai

Tautinė sudėtis pagal 2001 m. visuotinį gyventojų surašymą:

- ukrainiečių - 77,8 %
- rusų - 17,3 %
- baltarusų - 0,6 %
- Krymo totorių - 0,5 %
- moldavų - 0,5 %
- bulgarų - 0,4 %
- Vengrų - 0,3 %
- rumunų - 0,3 %
- lenkų - 0,3 %
- žydų - 0,2 %
- graikų (0,2 %)
- armėnų - 0,2 %
- totorių - 0,2 %

Pagal 2008-ųjų kovo 1-osios duomenis valstybėje buvo:

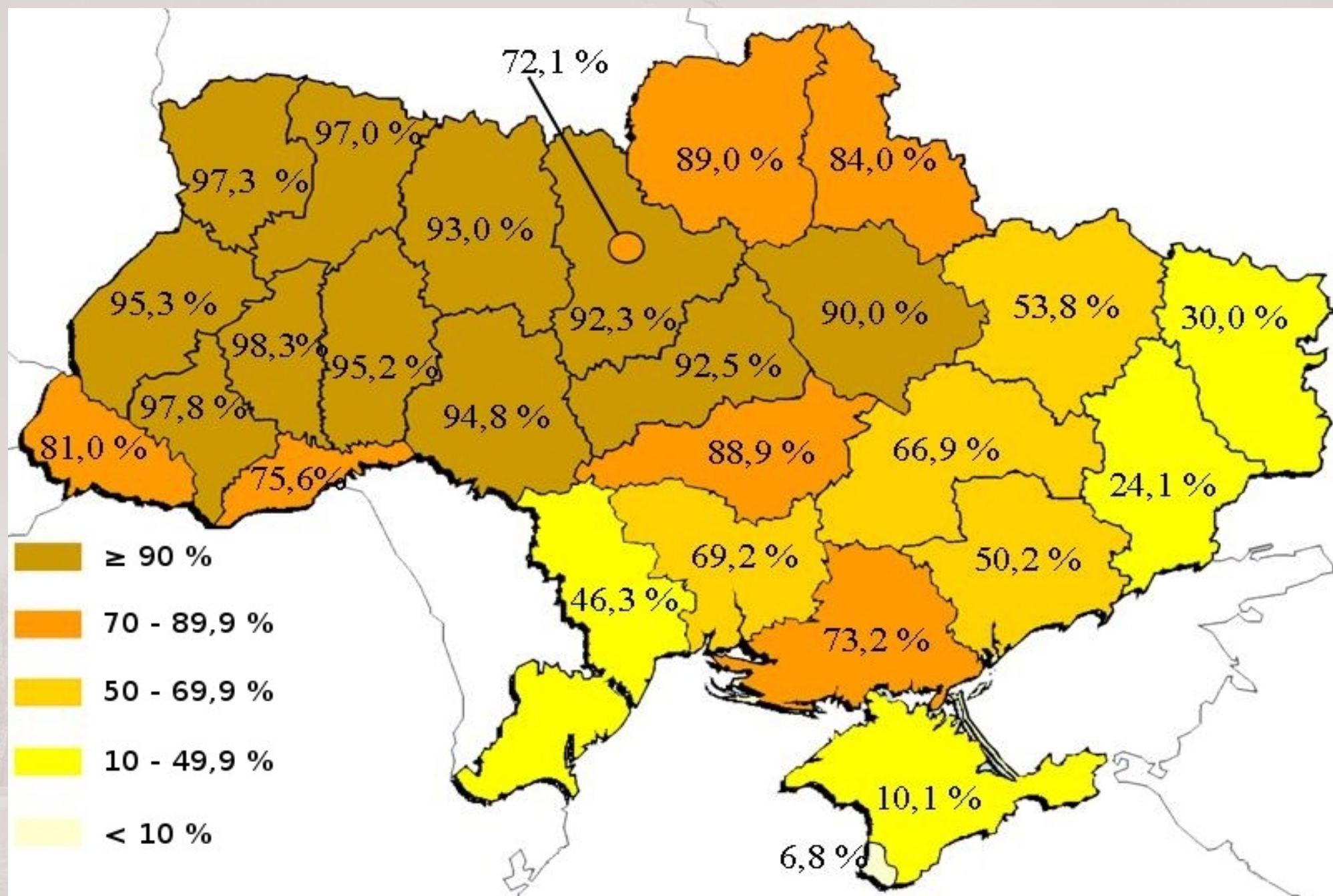
- 68,32% miesto gyventojų
- 32,78% kaimo gyventojų

Dauguma tikinčiųjų ukrainiečių - stačiatikiai, priklausantys trimis cerkvėms:

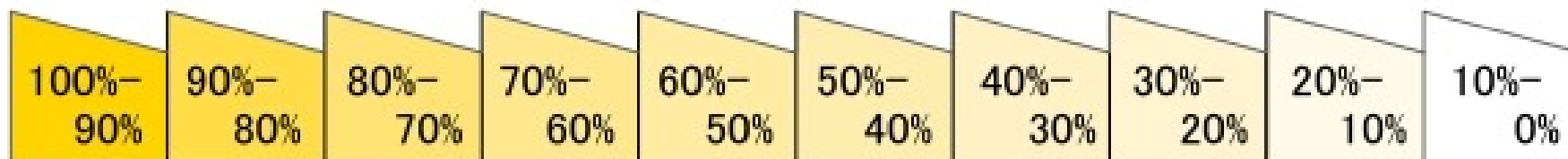
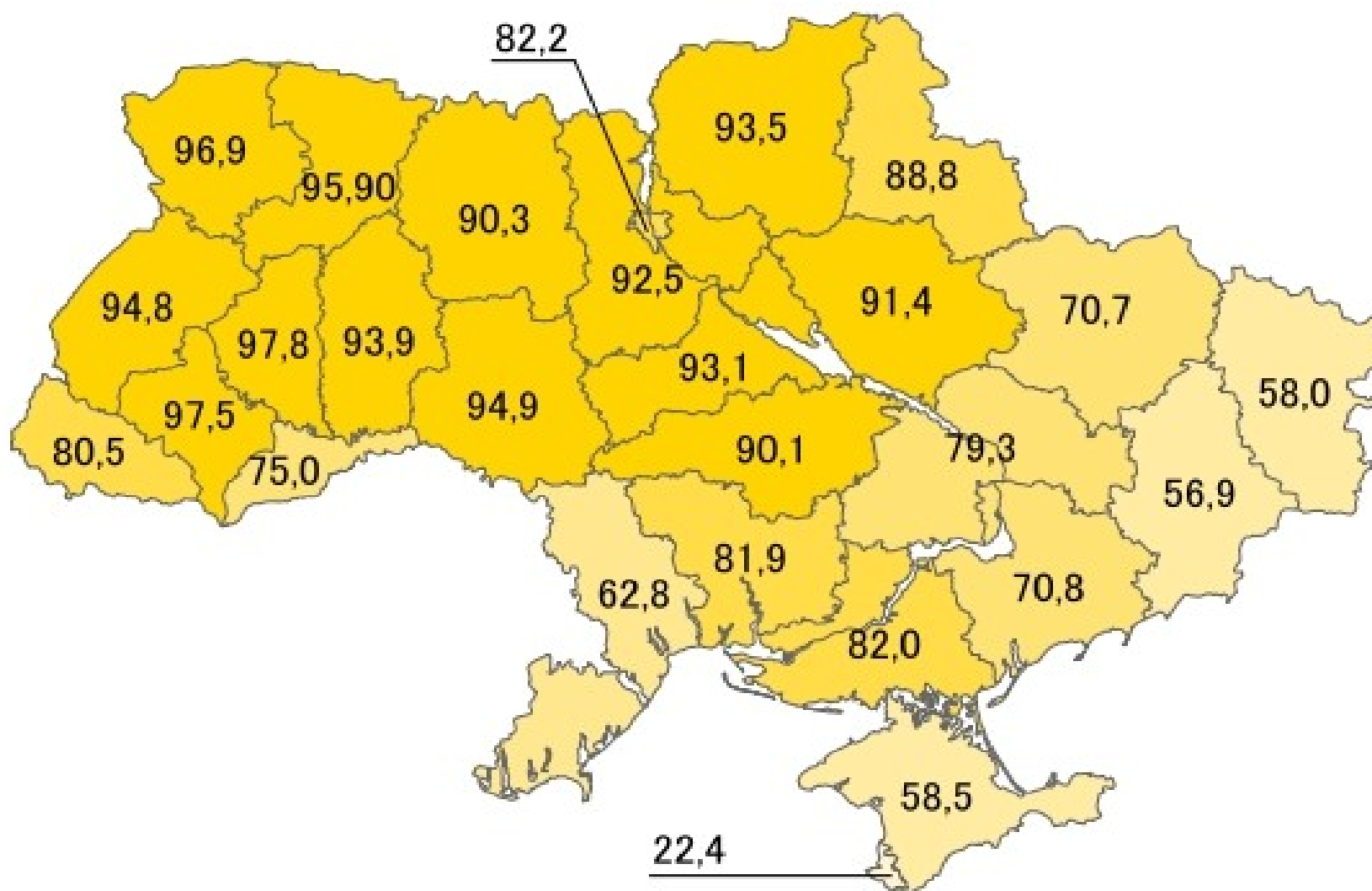
- Ukrainos stačiatikių cerkvė (Maskvos patriarchatas).
- Ukrainos stačiatikių cerkvė (Kijevo patriarchatas).
- Ukrainos autokefalinė stačiatikių cerkvė.

Šiuo metu imigrantai sudaro 14,7 procentų viso Ukrainos gyventojų skaičiaus, kitaip sakant, šalyje gyvena 6,9 mln. imigrantų; tai 4-a pagal imigrantų skaičių valstybė. 2008 m. 45 873 žmonės tapo Ukrainos piliečiais, 5 456 žmonės pilietybės neteko.

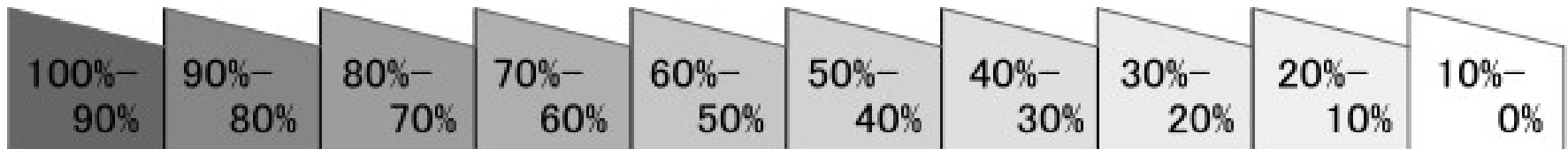
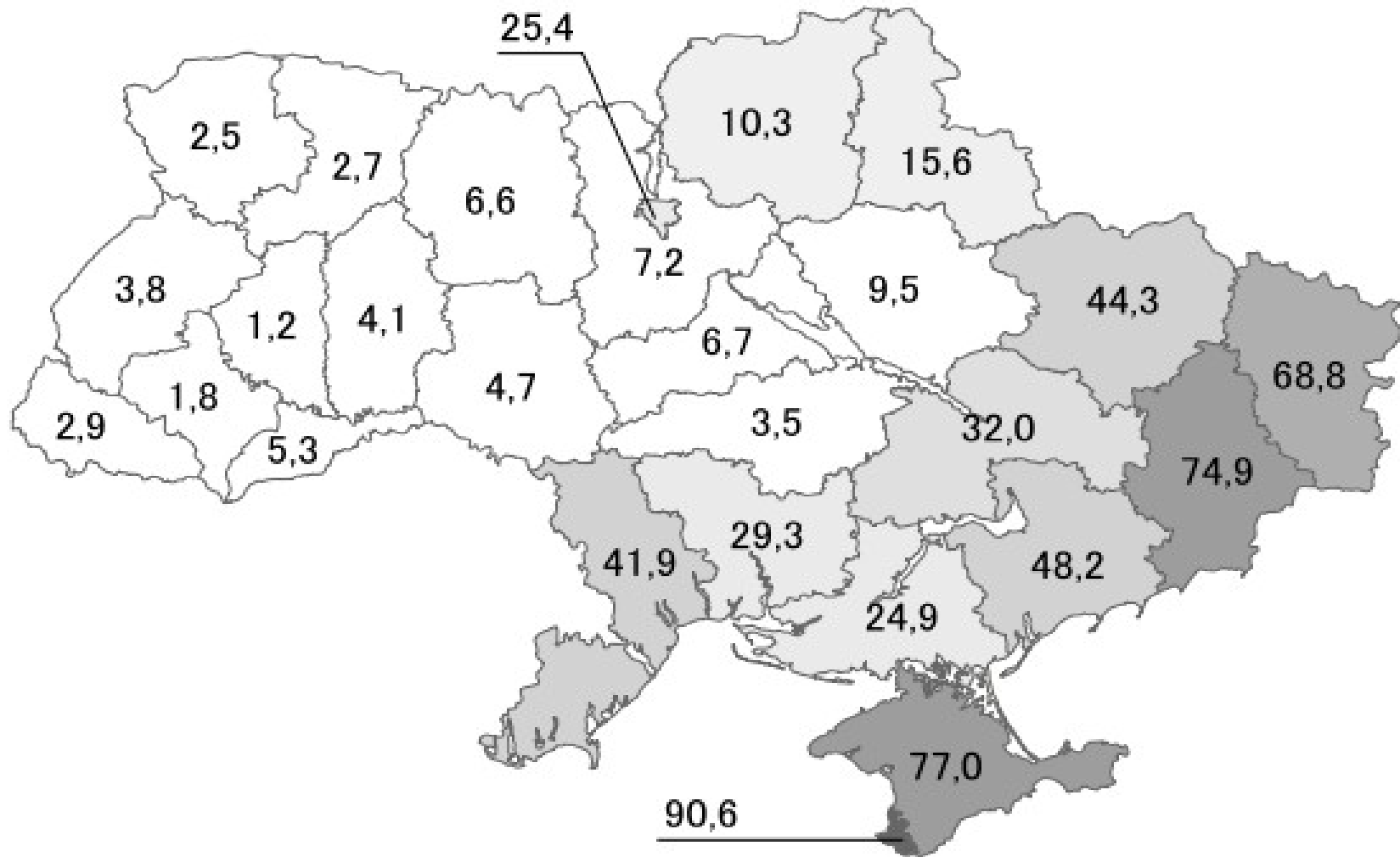
Ukrainiečių kalbos paplitimas įvairiuose regionuose, 2001 m.

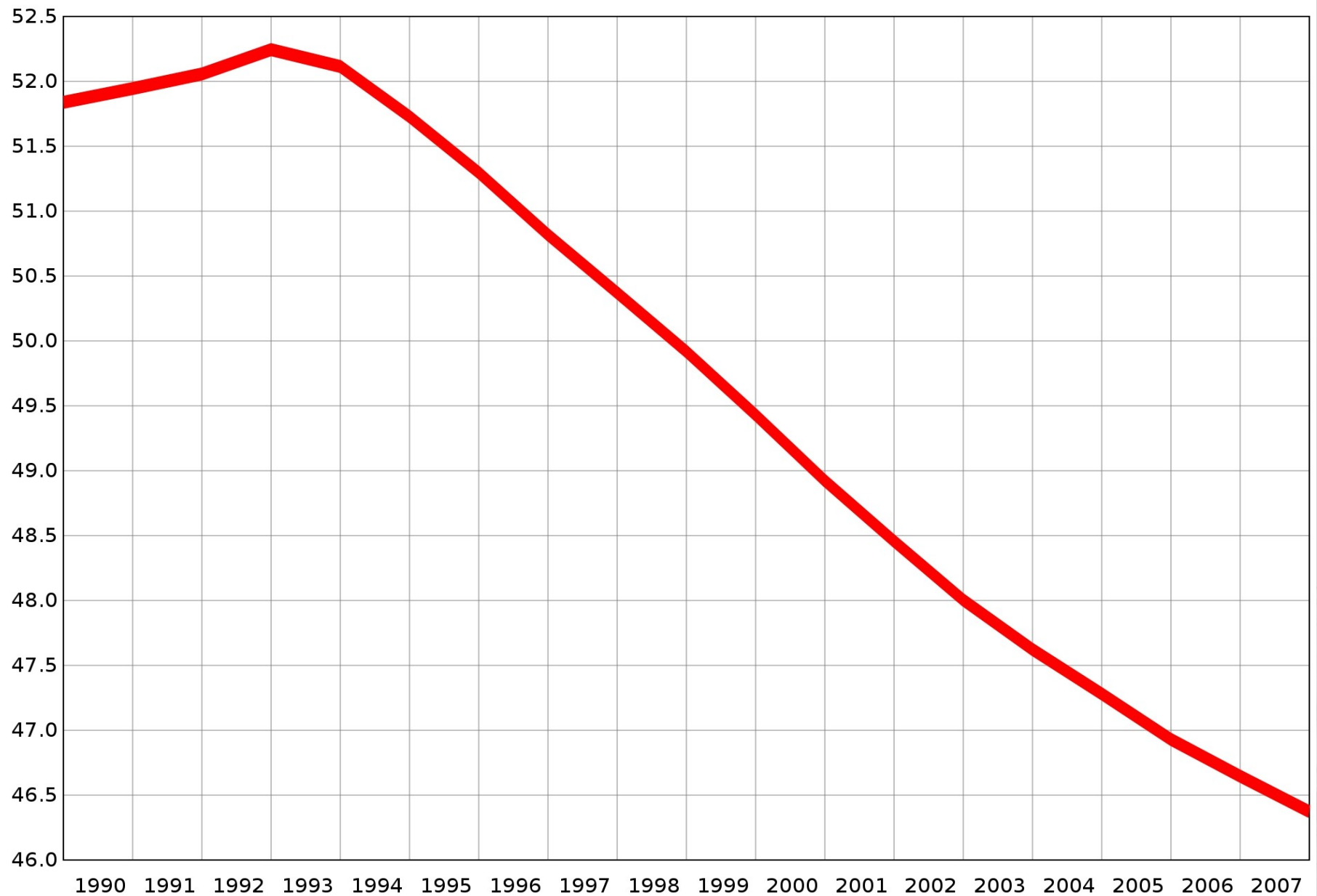
Etniniai ukrainiečiai pagal regionus, 2001 m.

Rusakalbių dalis Ukrainos regionuose, 2001 m.

Gyventojų skaičiaus kitimas Ukrainoje

Kijevas

Šv. Mikalojaus soboras Kijeve

Ukrainos Aukščiausioji Taryba

Olimpinis stadionas

Charkovas

Dniepropetrovskas

Koktebelio miestas Kryme

Bachčisarajaus rūmai Kryme

